

**Sprawozdanie z realizacji
Programu współpracy Województwa Zachodniopomorskiego z organizacjami
pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego
w roku 2013**

Program współpracy Województwa Zachodniopomorskiego z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2013, zwany dalej Programem, przyjęty został do realizacji Uchwałą Nr XIX/252/12 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 30 października 2012 r.

Jednym z podstawowych zadań samorządu województwa jest budowanie programu rozwoju regionu i jego realizacja. Narzędziem służącym do realizacji tych zadań jest Strategia Rozwoju Województwa Zachodniopomorskiego wraz z wojewódzkimi programami. Dokumenty określają zasadnicze kierunki oraz metody działania pozwalające na zwiększenie tempa rozwoju województwa. W oparciu o nie Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego podejmuje działania na rzecz społeczności województwa. Działania te mają na celu rozwiązywanie problemów o charakterze społeczno – gospodarczym oraz zaspokajanie zbiorowych potrzeb mieszkańców regionu.

Samorząd Województwa realizuje swoje zadania również poprzez kształtowanie rozwoju społeczności lokalnych. Funkcje te Województwo realizuje we współpracy z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego, skupiającymi aktywnych i wrażliwych na sprawy społeczne obywateli danego środowiska, na podstawie uchwalanego corocznie „Programu współpracy Województwa Zachodniopomorskiego z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego”.

Kierując się zasadami współpracy, projekt Programu na rok 2013 został poddany konsultacjom, a w ich efekcie zaopiniowany przez Zachodniopomorską Radę Działalności Pożytku Publicznego. W opracowaniu Programu wzięto również pod uwagę opinie zgłoszone przez organizacje pozarządowe i podmioty, o których mowa w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz analizę współpracy komórek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego.

Głównym celem współpracy samorządu z organizacjami wskazanym w Programie była poprawa jakości życia oraz pełniejsze zaspokajanie potrzeb społecznych mieszkańców województwa poprzez stwarzanie im możliwości i warunków do uczestnictwa w życiu publicznym. Cel ten Województwo realizowało poprzez finansowe i pozafinansowe formy współpracy, określone szczegółowo w § 5 Programu.

W sprawozdaniu ujęte zostały informacje będące odzwierciedleniem mierników efektywności przyjętych w § 10 Programu, mówiącym o sposobie jego oceny. Są to:

1. liczba zadań publicznych przekazanych organizacjom do realizacji w ramach otwartych konkursów ofert;
2. liczba ofert, które wpłynęły od organizacji;
3. liczba umów zawartych z organizacjami na realizację zadań publicznych w ramach środków finansowych przekazanych organizacjom przez Samorząd Województwa;
4. wysokość środków finansowych przekazanych z budżetu Województwa na realizację zadań publicznych przez organizacje;

5. liczba wspólnych przedsięwzięć podejmowanych przez organizacje pozarządowe i Województwo;
6. realizacja priorytetów przyjętych w Programie.

Miernik liczby wspólnych przedsięwzięć okazuje się trudny do oszacowania i wykazania przez poszczególne komórki organizacyjne, ponieważ do wspólnych przedsięwzięć zaliczone mogą być także realizowane przez organizacje zlecone zadania publiczne czy działania objęte patronatem Marszałka Województwa, które wykazywane są w innych częściach sprawozdania. Mogą to także być przedsięwzięcia realizowane przez różnych pracowników, niekoniecznie związanych bezpośrednio ze współpracą z organizacjami pozarządowymi, jak na przykład zakup pucharu na imprezę objętą patronatem Marszałka, organizacja spotkania z udziałem przedstawicieli organizacji dotyczącego określonego obszaru działalności Urzędu Marszałkowskiego, pomoc w promocji działań realizowanych przez NGO, itd. Z uwagi na skalę i obszar działalności Urzędu Marszałkowskiego ich liczba jest trudna do ustalenia. W związku z tym oraz z brakiem wyraźnych wskazań ze strony komórek organizacyjnych, w sprawozdaniu nie wskazuje się liczby wspólnych przedsięwzięć.

Program na rok 2013 realizowany był przez następujące komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego:

1. Gabinet Marszałka
2. Wydział Zdrowia
3. Wydział Współpracy Społecznej
4. Wydział Rolnictwa i Rybactwa
5. Wydział Ochrony Środowiska
6. Wydział Edukacji i Sportu
7. Wydział Kultury, Nauki i Dziedzictwa Narodowego
8. Wydział Turystyki, Gospodarki i Promocji
9. Wydział Zarządzania Strategicznego
10. Wydział Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
11. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
12. Biuro Spraw Obronnych i Bezpieczeństwa Publicznego

oraz jednostki organizacyjne podległe i nadzorowane:

1. Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie
2. Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach
3. Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego
4. Sekretariat ds. Młodzieży

I. WSPÓŁPRACA FINANSOWA

W okresie od 1 stycznia do 31 grudnia 2013 r. zadania publiczne organizacjom pozarządowym, stowarzyszeniom jednostek samorządu terytorialnego, spółdzielniom socjalnym, spółkom non-profit oraz klubom sportowym będącym spółkami działającymi na podstawie przepisów ustawy o kulturze fizycznej, podmiotom kościelnym i wyznaniowym zleciło dziesięć komórek organizacyjnych Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego, tj.:

1. Wydział Zdrowia
2. Wydział Współpracy Społecznej
3. Wydział Rolnictwa i Rybactwa
4. Wydział Ochrony Środowiska
5. Wydział Edukacji i Sportu

6. Wydział Kultury, Nauki i Dziedzictwa Narodowego
7. Wydział Turystyki, Gospodarki i Promocji
8. Wydział Zarządzania Strategicznego
9. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
10. Biuro Spraw Obronnych i Bezpieczeństwa Publicznego

1. Zlecenie zadań w trybie otwartego konkursu ofert

Siedem komórek organizacyjnych UM WZ zleciło zadania publiczne w trybie otwartego konkursu ofert w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w tym:

1. Wydział Współpracy Społecznej
2. Wydział Rolnictwa i Rybactwa
3. Wydział Ochrony Środowiska
4. Wydział Edukacji i Sportu
5. Wydział Kultury, Nauki i Dziedzictwa Narodowego
6. Wydział Turystyki, Gospodarki i Promocji
7. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej

Zestawienie liczby ogłoszonych otwartych konkursów ofert/zleconych zadań, złożonych ofert i zawartych umów (w tym umów wieloletnich)

Lp.	Komórka organizacyjna UM WZ	Liczba konkursów/ zleconych zadań	Liczba ofert	Liczba zawartych umów	Liczba umów wieloletnich
1	Wydział Współpracy Społecznej	2	13	11	0
2	Wydział Rolnictwa i Rybactwa	1	1	1	0
3	Wydział Ochrony Środowiska	1	11	4	0
4	Wydział Edukacji i Sportu	3	96	45	0
5	Wydział Kultury, Nauki i Dziedzictwa Narodowego	2	137	32	0
6	Wydział Turystyki, Gospodarki i Promocji	2	37	15	0
7	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	7 w tym 1 z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej, obszaru nie wskazanego w Programie współpracy na 2013 rok	93 w tym 2 z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	31 w tym 2 z zakresu wspierania rodziny i systemu pieczy zastępczej	0
Razem		18	388	139	0

Zestawienie wysokości środków przekazanych w ramach otwartych konkursów ofert (PLN)

Lp.	Komórka organizacyjna UM WZ	Wysokość przekazanych środków (PLN)
1	Wydział Współpracy Społecznej	400 000,00 uzależnienia 35 000,00 przemoc Razem: 435 000,00
2	Wydział Rolnictwa i Rybactwa	50 000,00
3	Wydział Ochrony Środowiska	74 640,50
4	Wydział Edukacji i Sportu	3 231 910,00
5	Wydział Kultury, Nauki i Dziedzictwa Narodowego	680 000,00

6	Wydział Turystyki, Gospodarki i Promocji	159 120,00 Biuro Turystyki 110 000,00 Biuro Gospodarki Razem: 269 120,00
7	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	899 773,00 oraz 323 498,00 na wspieranie rodziny i systemu pieczy zastępczej Razem: 1 223 271,00
Razem		5 963 941,50

W roku 2013 nie zawarto umów w trybie wieloletnim.

Komórki organizacyjne UM WZ nie ogłosiły w 2013 roku żadnego otwartego konkursu ofert na powierzenie uprawnionym podmiotom realizacji zadań publicznych.

W 2013 roku organizacje lub inne podmioty prowadzące działalność pożytku publicznego nie składały w otwartych konkursach ofert wspólnych (w rozumieniu art. 14 ust. 2 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie).

W 2013 roku żadna komórka organizacyjna UM WZ lub jednostka organizacyjna podległa i nadzorowana nie zleciła organizacjom pozarządowym lub innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego obsługi otwartych konkursów ofert.

2. Zlecenie zadań poza trybem otwartego konkursu ofert

W 2013 roku siedem komórek organizacyjnych UM WZ zleciło organizacjom pozarządowym lub innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego zadania o charakterze lokalnym lub regionalnym w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie (art. 19a tzw. „małe granty”) z pominięciem otwartego konkursu ofert. Były to:

1. Wydział Zdrowia
2. Wydział Współpracy Społecznej
3. Wydział Ochrony Środowiska
4. Wydział Kultury, Nauki i Dziedzictwa Narodowego
5. Wydział Turystyki, Gospodarki i Promocji
6. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
7. Biuro Spraw Obronnych i Bezpieczeństwa Publicznego

Zestawienie liczby ofert złożonych z pominięciem otwartego konkursu ofert (tzw. „małe granty”), liczby zawartych umów oraz wysokości przekazanych środków

Lp.	Komórka organizacyjna UM WZ	Liczba ofert	Liczba zawartych umów	Wysokość przekazanych środków
1	Wydział Zdrowia	2	2	16 000,00
2	Wydział Współpracy Społecznej	4	3	24 638,59
3	Wydział Ochrony Środowiska	1	1	9 900,00
4	Wydział Kultury, Nauki i Dziedzictwa Narodowego	17	4	26 000,00
5	Wydział Turystyki, Gospodarki i Promocji	1	1	10 000,00
6	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	38	16	122 858,50
7	Biuro Spraw Obronnych i Bezpieczeństwa Publicznego	7	5	27 000,00
Razem		50	26	236 397,09

W roku 2013 żadne komórki organizacyjne UM WZ lub jednostki organizacyjne podległe i nadzorowane nie zlecały organizacjom pozarządowym lub innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego zadań z pominięciem otwartego konkursu ofert w związku z wystąpieniem klęski żywiołowej, katastrofy naturalnej lub awarii technicznej w rozumieniu ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (art. 11a).

3. Zlecenie zadań na podstawie przepisów innych niż ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Na podstawie przepisów ustaw innych niż ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zadania publiczne z pominięciem otwartego konkursu ofert organizacjom pozarządowym oraz innym podmiotom prowadzącym działalność pożytku publicznego zleciło pięć komórek organizacyjnych UM WZ, tj.:

1. Wydział Współpracy Społecznej
2. Wydział Kultury, Nauki i Dziedzictwa Narodowego
3. Wydział Turystyki, Gospodarki i Promocji
4. Wydział Zarządzania Strategicznego
5. Biuro Spraw Obronnych i Bezpieczeństwa Publicznego

Przepisy ustaw innych niż ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie zadania publiczne, na podstawie których zlecano zadania publiczne organizacjom pozarządowym

Lp.	Komórka organizacyjna UM WZ	Tryb
1	Wydział Współpracy Społecznej	– na podstawie ustawy z dnia 13 czerwca 2003 r. o zatrudnieniu socjalnym (Dz. U. z 2011 r. Nr 43, poz. 225, z późn. zm.)
2	Wydział Kultury, Nauki i Dziedzictwa Narodowego	– na podstawie uchwały jst wydanej na podstawie ustawy z dnia 23 lipca 2003 r. o ochronie zabytków i opiece nad zabytkami (Dz. U. 2003, Nr 162, poz. 1568 z późn. zm.);
3	Wydział Turystyki, Gospodarki i Promocji	– na podstawie uchwały jst wydanej na podstawie ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz. U. z 2009 r. Nr 157, poz. 1241); – na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2013, poz. 907); – na podstawie Uchwały Sejmiku Nr XLII/489/10 z dnia 22 czerwca 2010 r. w sprawie trybu postępowania o udzielenie dotacji z budżetu Województwa Zachodniopomorskiego na cele publiczne związane z realizacją zadań należących do właściwości Województwa, innych niż określone w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, sposobu jej rozliczenia oraz sposobu kontroli wykonywania zleconego zadania
4	Wydział Zarządzania Strategicznego	– na podstawie ustawy z dnia 29 stycznia 2004 r. Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. 2013, poz. 907)
5	Biuro Spraw Obronnych i Bezpieczeństwa Publicznego	– na podstawie ustawy z dnia 18 sierpnia 2011 r. o bezpieczeństwie osób przebywających na obszarach wodnych (Dz. U. 2011 Nr 208, poz. 1240)

Zestawienie liczby ofert, liczby zawartych umów oraz wysokości środków przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań na podstawie innych przepisów niż ustawa o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie

Lp.	Komórka organizacyjna UM WZ	Liczba ofert	Liczba zawartych umów	Wysokość przekazanych środków
1	Wydział Współpracy Społecznej	1	1	54 961,68
2	Wydział Kultury, Nauki i Dziedzictwa Narodowego	64 w tym 60 ofert podmiotów kościelnych i wyznaniowych	29 w tym 26 z podmiotami kościelnymi i wyznaniowymi	645 000,00 w tym 567 000,00 podmiotom kościelnym i wyznaniowym
3	Wydział Turystyki, Gospodarki i Promocji	36	21 umów i 11 zleceń	435 930,31

4	Wydział Zarządzania Strategicznego	4	4	72 051,50
5	Biuro Spraw Obronnych i Bezpieczeństwa Publicznego	1	1	150 000,00
Razem		102	52 i 11 zleceń	1 357 943,49

4. Zestawienie wysokości środków przekazanych organizacjom pozarządowym na realizację zadań publicznych w porównaniu do wysokości środków planowanych w Programie

Wysokość środków przekazanych organizacjom pozarządowym na wspieranie zadań publicznych (w trybie otwartego konkursu ofert, innych trybach przewidzianych w ustawie o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie oraz na podstawie innych przepisów) w porównaniu do wysokości środków planowanych w Programie na 2013 rok

Lp.	Komórka organizacyjna UM WZ	Wysokość przekazanych środków (PLN)	Wysokość środków planowana w Programie
1	Wydział Rozwoju Regionalnego	W wyniku zmian organizacyjnych WRR został zlikwidowany (uchwała nr 952/13 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 18 czerwca 2013 r.)	30 000,00
2	Wydział Zdrowia	16 000,00 – „małe granty”	200 000,00
3	Wydział Współpracy Społecznej	435 000,00 – otwarte konkursy ofert 24 638,59 – „małe granty” 54 961,68 – inne tryby Razem: 514 600,27	500 000,00 , w tym: przeciwdziałanie uzależnieniom - 450 000,00, przeciwdziałanie przemocy w rodzinie – 50 000,00
4	Wydział Ochrony Środowiska	74 640,50 – otwarte konkursy ofert 9 900,00 – „małe granty” Razem: 84 540,50	150 000,00
5	Wydział Rolnictwa i Rybactwa	50 000,00	50 000,00
6	Wydział Edukacji i Sportu	3 231 910,00	2 991 000,00 , w tym: Wieloosobowe Stanowisko ds. Edukacji – 143 000,00, Wieloosobowe Stanowisko ds. Sportu – 2 848 000,00
7	Wydział Kultury, Nauki i Dziedzictwa Narodowego	680 000,00 - otwarte konkursy ofert 26 000,00 - „małe granty” 645 000,00 - inne tryby Razem: 1 351 000,00	500 000,00
8	Wydział Turystyki, Gospodarki i Promocji	269 120,00 - otwarte konkursy ofert 10 000,00 – „małe granty” 435 930,31 - inne tryby Razem: 715 050,31	320 000,00 , w tym: Biuro Turystyki - 170 000,00, Biuro Gospodarki – 150 000,00
9	Wydział Zarządzania Strategicznego	72 051,50 – inne tryby	Środki nie były planowane - Wydział został powołany uchwałą nr 952/13 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 18 czerwca 2013 r.
10	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	1 223 271,00 - otwarte konkursy ofert 122 858,50 - „małe granty” Razem: 1 346 129,50	1 023 000,00
11	Biuro Spraw Obronnych i Bezpieczeństwa Publicznego	27 000,00 - „małe granty” 150 000,00 - inne tryby Razem: 177 000,00	175 000,00
Razem		7 558 282,08	5 939 000,00

5. Wnioski o realizację zadania publicznego składane z inicjatywy własnej na podstawie art. 12 ustawy o działalności pożytku i o wolontariacie.

W roku 2013 do Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego wpłynęły trzy wnioski z inicjatywy własnej na realizację zadań publicznych zgodnie z art. 12 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w tym:

- do Wydziału Współpracy Społecznej – 1 wniosek,
- do Regionalnego Ośrodka Polityki Społecznej – 2 wnioski.

6. Unieważnienie lub zerwanie zawartych umów

W roku 2013 r. doszło do unieważnienia jednej umowy zawartej pomiędzy komórką organizacyjną UM WZ a organizacją pozarządową lub innym podmiotem prowadzącym działalność pożytku publicznego. Do unieważnienia umowy doszło w Wydziale Ochrony Środowiska z powodu braku wystarczającego poziomu finansowania projektu.

II. WSPÓŁPRACA MERYTORYCZNA

Współpraca merytoryczna w 2013 roku realizowana była przez następujące komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego oraz jednostki organizacyjne podległe i nadzorowane:

1. Gabinet Marszałka
2. Wydział Zdrowia
3. Wydział Współpracy Społecznej
4. Wydział Rolnictwa i Rybactwa
5. Wydział Ochrony Środowiska
6. Wydział Edukacji i Sportu
7. Wydział Kultury, Nauki i Dziedzictwa Narodowego
8. Wydział Turystyki, Gospodarki i Promocji
9. Wydział Zarządzania Strategicznego
10. Wydział Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich
11. Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej
12. Biuro Spraw Obronnych i Bezpieczeństwa Publicznego

oraz jednostki organizacyjne podległe i nadzorowane:

1. Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie
2. Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach
3. Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego
4. Sekretariat ds. Młodzieży

1. Priorytety w realizacji zadań publicznych, ujęte w Programie na 2013 r. realizowane przez komórki organizacyjne UM WZ lub jednostki organizacyjne podległe i nadzorowane

Realizacja priorytetów ujętych w Programie na 2013 r.

Lp.	Komórka organizacyjna UM WZ	Priorytety
1	Gabinet Marszałka	Zadania służące współpracy i wspieraniu organizacji, w tym: <ul style="list-style-type: none">– podtrzymywanie i upowszechnianie tradycji narodowej, pielęgnowanie polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej,

		<ul style="list-style-type: none"> - działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości, - upowszechnianie i ochrona wolności i praw człowieka oraz swobód obywatelskich, a także działań wspomagających rozwój demokracji, - działalność na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijanie kontaktów i współpracy między społeczeństwami, - działalność na rzecz kombatantów i osób represjonowanych;
2	Wydział Zdrowia	<p>Profilaktyka i promocja zdrowia, w tym w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - profilaktyki chorób układu krążenia, chorób nowotworowych, chorób zakaźnych i chorób przewlekłych, - edukacji zdrowotnej, - promocji zdrowia psychicznego, - wspierania opieki paliatywno-hospicyjnej, - wspierania opieki nad matką i dzieckiem, - wspierania krwiodawstwa i krwiolecznictwa;
3	Wydział Współpracy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - przeciwdziałanie przemocy w rodzinie oraz wspieranie osób i rodzin znajdujących się w grupie ryzyka wystąpienia problemów związanych z uzależnieniami m.in. przeciwdziałanie alkoholizmowi i zwalczanie narkomanii; - działalność na rzecz sektora pozarządowego poprzez wykonywanie zadań wynikających z Regulaminu Organizacyjnego Urzędu, koordynację Zachodniopomorskiego Forum Pełnomocników ds. NGO, obsługę Zachodniopomorskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego, a także upowszechnianie idei tworzenia oraz merytoryczne wsparcie regionalnych ośrodków i centrów działających na rzecz organizacji;
4	Wydział Rolnictwa i Rybactwa oraz Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie I Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach	<ul style="list-style-type: none"> - wspieranie ekologii i ochrony zwierząt oraz dziedzictwa przyrodniczego
5	Wydział Ochrony Środowiska oraz Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego	<ul style="list-style-type: none"> - edukacja ekologiczna oraz promowanie wykorzystania odnawialnych źródeł energii;
6	Wydział Edukacji i Sportu	<p>Upowszechnianie edukacji w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - wspierania inicjatyw o charakterze edukacyjnym obejmujących realizację programów oświatowych, - wspierania organizacji konferencji, konkursów, kursów, plenerów, warsztatów, wystaw, a także innych działań związanych z podnoszeniem wiedzy oraz aktywności w procesie budowania społeczeństwa obywatelskiego wśród dzieci i młodzieży, w tym dzieci i młodzieży niepełnosprawnej; <p>Upowszechnianie kultury fizycznej w zakresie:</p> <ul style="list-style-type: none"> - prowadzenia interdyscyplinarnego wojewódzkiego systemu współzawodnictwa sportowego w sporcie młodzieżowym oraz sporcie szkolnym, - interdyscyplinarnego szkolenia utalentowanych sportowo dzieci i młodzieży, - upowszechniania sportu w środowisku wiejskim, akademickim, osób niepełnosprawnych, - upowszechniania sportu masowego i rekreacji, - propagowania idei olimpijskiej wśród mieszkańców województwa, rozwoju sportu paraolimpijskiego, - organizacji imprez sportowych o charakterze regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym będących promocją dyscypliny oraz promocją województwa;

7	Wydział Kultury, Nauki i Dziedzictwa Narodowego	Upowszechnianie kultury i ochrona jej dóbr w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> - wpierania kultury i sztuki oraz ochrony dóbr kultury i dziedzictwa narodowego, - podtrzymywania i upowszechniania tradycji narodowej, pielęgnowania polskości oraz rozwoju świadomości narodowej, obywatelskiej i kulturowej, - działalności na rzecz mniejszości narodowych i etnicznych oraz języka regionalnego;
8	Wydział Turystyki, Gospodarki i Promocji	Upowszechnianie turystyki i krajoznawstwa, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - uporządkowanie przestrzeni turystycznej, - wspieranie inicjatyw służących rozwojowi i promocji województwa pod kątem turystycznym; Działalność wspomagająca rozwój gospodarczy, w tym rozwój przedsiębiorczości; Upowszechnianie kultury fizycznej w zakresie: <ul style="list-style-type: none"> - organizacji imprez sportowych o charakterze regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym będących promocją dyscypliny oraz promocją województwa;
9	Wydział Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich	Działania na rzecz inicjatyw lokalnych podejmowanych w celu rozwoju obszarów wiejskich w ramach programu PROW 2007-2013 oraz planu działania KSOW na lata 2012-2013;
10	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	Działania w obszarze polityki społecznej, w szczególności: <ul style="list-style-type: none"> - pomoc rodzinom i osobom w trudnej sytuacji życiowej oraz wyrównywanie szans tych rodzin i osób, - działania na rzecz integracji i reintegracji zawodowej i społecznej osób zagrożonych wykluczeniem społecznym, - działania na rzecz osób niepełnosprawnych, - działalność na rzecz osób w wieku emerytalnym;
11	Biuro Spraw Obronnych i Bezpieczeństwa Publicznego	<ul style="list-style-type: none"> - Porządek i bezpieczeństwo publiczne, - Ratownictwo i ochrona ludności;
12	Sekretariat ds. Młodzieży	Budowa i rozwój społeczeństwa obywatelskiego, w tym: <ul style="list-style-type: none"> - podejmowanie działań na rzecz wspierania organizacji młodzieżowych i organizacji pozarządowych działających na rzecz młodzieży, - promowanie dialogu obywatelskiego, - działania na rzecz pobudzania aktywności obywatelskiej młodzieży, - promowanie wiedzy o samorządzie i samorządności wśród młodzieży, - rozwijanie systemu informacji młodzieżowej w województwie, - promowanie różnych form edukacji pozaformalnej, - wspieranie partnerstw lokalnych w regionie, - zwiększanie wiedzy o możliwościach i prawach młodzieży w Unii Europejskiej i prowadzenie działań informacyjnych dotyczących Unii Europejskiej;

W roku 2013 realizowane były wszystkie priorytety ujęte w Programie. Priorytety przypisane w Programie do realizacji Wydziałowi Współpracy Międzynarodowej, tj. działania na rzecz integracji europejskiej oraz rozwijania kontaktów międzynarodowych i współpracy między społeczeństwami w zakresie:

- popularyzowania wiedzy o województwie w krajach członkowskich Unii Europejskiej oraz upowszechniania wiedzy o Unii Europejskiej w województwie,
- propagowania współpracy i wymiany młodzieży, a także aktywizacji osób starszych w Regionie Morza Bałtyckiego i obszarach współpracy międzynarodowej Województwa,
- pomocy w poszukiwaniu partnerów do realizacji projektów ponadregionalnych i międzynarodowych, ze szczególnym uwzględnieniem obszarów współpracy międzynarodowej Województwa,

realizowane były m.in. przez Gabinet Marszałka oraz Sekretariat ds. Młodzieży. Wydział Współpracy Międzynarodowej został zlikwidowany w wyniku zmian w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Marszałkowskiego przyjętych uchwałą nr 952/13 Zarządu Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 18 czerwca 2013 r.

2. Realizacja form współpracy, ujętych w Programie na 2013 rok

W roku 2013 realizowane były wszystkie formy współpracy merytorycznej ujęte w Programie, tj.:

- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu ich skutecznej realizacji;
- konsultowanie z organizacjami, odpowiednio do zakresu ich działania, projektów aktów normatywnych w dziedzinach dotyczących podstawowej działalności statutowej tych organizacji;
- tworzenie wspólnych zespołów o charakterze doradczym i konsultacyjnym;
- angażowanie organizacji do wymiany doświadczeń i prezentacji osiągnięć;
- koordynacja działań i realizacja wspólnych przedsięwzięć i imprez;
- organizacja akcji promującej ideę wpłat 1% podatku na rzecz organizacji pożytku publicznego działających na terenie województwa;
- udzielanie przez Marszałka Województwa honorowego patronatu działaniom lub programom prowadzonym przez organizacje;
- udzielanie rekomendacji w zakresie sposobu realizacji zadań publicznych zleconych przez Samorząd Województwa;
- zawieranie porozumień z jednostkami samorządu terytorialnego i organizacjami dotyczących wspólnej realizacji zadań i projektów;
- podejmowanie inicjatyw integrujących osoby zajmujące się współpracą z organizacjami na terenie województwa wokół zadań ważnych dla regionu;
- inicjowanie lub współorganizowanie szkoleń, spotkań, konferencji podnoszących jakość pracy osób zajmujących się współpracą z organizacjami z terenu województwa;
- wspieranie rozwoju ekonomii społecznej.

Spośród ww. form współpracy najczęściej realizowane były:

- wzajemne informowanie się o planowanych kierunkach działalności i współdziałania w celu ich skutecznej realizacji,
- angażowanie organizacji do wymiany doświadczeń i prezentacji osiągnięć;
- koordynacja działań i realizacja wspólnych przedsięwzięć i imprez;
- udzielanie przez Marszałka Województwa honorowego patronatu działaniom lub programom prowadzonym przez organizacje pozarządowe;
- inicjowanie lub współorganizowanie szkoleń, spotkań, konferencji podnoszących jakość pracy osób zajmujących się współpracą z organizacjami pozarządowymi z terenu województwa zachodniopomorskiego.

3. Realizacja współpracy merytorycznej przez poszczególne komórki organizacyjne Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego oraz jednostki organizacyjne podległe i nadzorowane

Współpraca merytoryczna

Lp.	Komórka organizacyjna UM WZ	Realizowane działania
1	Gabinet Marszałka	– Do Gabinetu Marszałka wpływają pisma od organizacji pozarządowych o planowanych wydarzeniach i inicjatywach, wnioskuje o ich współorganizację bądź wsparcie w formie pozafinansowej (np. poprzez

		<p>udzielenie patronatu honorowego). Po wnikliwej analizie, niektóre z nich, w szczególności związane z zadaniami Gabinetu Marszałka, określonymi w Regulaminie Organizacyjnym Urzędu Marszałkowskiego, są uwzględniane przy planowaniu harmonogramu zadań Gabinetu Marszałka na dany rok.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Od 2011 działa Wojewódzka Rada Kombatantów i Osób Represjonowanych jako organ opiniotwórczo-doradczy Zarządu Województwa, zrzeszająca związki i organizacje kombatanckie działające na terenie województwa zachodniopomorskiego. Obsługę techniczną i administracyjną prac Rady zapewnia Gabinet Marszałka. - Gabinet Marszałka realizował przedsięwzięcia i imprezy we współpracy z organizacjami pozarządowymi o charakterze patriotycznym, kombatanckim, itp. <ul style="list-style-type: none"> - Rocznica Przełamania Wału Pomorskiego (we współpracy ze Związkiem Kombatantów RP i Byłych Więźniów Politycznych) luty 2013 r., - 68. Rocznica Walk o Kołobrzeg i zaślubin Polski z morzem, (ZKRPIBWP), - 68. Rocznica Forsowania Odry pod Siekierkami (ZKRPIBWP), - 69. Rocznica Akcji „Burza” (Światowy Związek Żołnierzy AK), - lekcje historii dla młodzieży w ramach 32. Zjazdu Światowego Związku Żołnierzy AK, - obchody 25. rocznicy Sierpnia'88, - Spotkanie Pokoleń z okazji Święta Niepodległości (spotkanie dla środowisk kombatanckich), - Spotkanie Wigilijne dla przedstawicieli organizacji kombatanckich, - posiedzenia Wojewódzkiej Rady Kombatantów i Osób Represjonowanych (co kwartał) oraz Prezydium Rady (co miesiąc), - organizacja lekcji historii dla młodzieży szkół ponadgimnazjalnych ze Szczecina i województwa we współpracy z organizacjami pozarządowymi zrzeszającymi kombatantów i osoby represjonowane (średnio 1 raz w miesiącu), - i inne.
2	Wydział Zdrowia	<ul style="list-style-type: none"> - W ramach tworzenia wspólnych zespołów o charakterze doradczym i konsultacyjnym w zakresie zadań realizowanych przez Wydział Zdrowia funkcjonuje Wojewódzki Zespół Koordynujący ds. „Regionalnego Programu Ochrony Zdrowia Psychicznego dla Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2011-2015”, powołany zarządzeniem Marszałka Województwa z Nr 49/11 z dnia 10 czerwca 2011 r. Organizację pozarządową reprezentuje Pani Ewa Giza, prezes Stowarzyszenia Użytkowników Psychiatrycznej Opieki Zdrowotnej oraz Ich Rodzin i Przyjaciół „Feniks”. - W ramach udzielania patronatów honorowych Marszałka Województwa w 2013 roku, Wydział Zdrowia zaopiniował wnioski o udzielenie patronatu dla: <ul style="list-style-type: none"> - przedsięwzięcia pn. „VIII Regionalna Spartakiada Amazonek Województwa Zachodniopomorskiego” organizowanego przez Stowarzyszenie Koszalińskiego Klubu „Amazonka”, - przedsięwzięcia pn. „MOTOSERCE – Motocykliści Dzieciom” organizowanego przez Kongres Polskich Klubów Motocyklowych BORUTA MC POLAND, - przedsięwzięcia pn. „DOLINA MUKOLINKÓW” organizowanego przez MATIO Fundację Pomocy Rodzinom i Chorym na Mukowiscydozę, - przedsięwzięcia pn. „NEFROTEST. Kampania społeczna” organizowanego przez Nefron Izba Gospodarcza Medycyna Polska – Krajowa Izba Gospodarcza, - przedsięwzięcia pn. „Głosy dla Hospicjum” organizowanego przez Fundację Zachodniopomorskie Hospicjum dla Dzieci i Dorosłych, - Wojewódzkich Obchodów Światowego Dnia Walki z Cukrzycą organizowanych przez Oddział Wojewódzki Polskiego Stowarzyszenia Diabetyków w Szczecinie, - Ogólnopolskiego Konkursu Transplantologicznego pn.

		<p>„Przeszczep sobie zdrowie” organizowanego przez Zachodniopomorskie Centrum Edukacji Morskiej i Politechnicznej Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli,</p> <ul style="list-style-type: none"> - przedsięwzięcia pn. „V Ogólnopolskie Forum Pediatrycznej Opieki Paliatywnej” organizowanego przez Fundację Zachodniopomorskie Hospicjum dla Dzieci i Dorosłych, - Jubileuszu 20-lecia Stowarzyszenia Amazonek „Agata”, - przedsięwzięcia pn. „VIII Piknik Rodzin Hospicyjnych” organizowanego przez Fundację Zachodniopomorskie Hospicjum dla Dzieci i Dorosłych, - przedsięwzięcia pn. „IV Mecz Gwiazd” organizowanego przez Fundację Zachodniopomorskie Hospicjum dla Dzieci i Dorosłych.
3	Wydział Współpracy Społecznej	<ul style="list-style-type: none"> - Udzielenie rekomendacji dla Koszalińskiego Centrum Wspierania Inicjatyw Społecznych - Udzielanie rekomendacji do wniosków o patronat Marszałka Województwa, - Pozostałe przedsięwzięcia podejmowane przez WWS zostały omówione w osobnym punkcie sprawozdania z uwagi na funkcjonowanie w ramach wydziału stanowiska ds. organizacji pozarządowych.
4	Wydział Rolnictwa i Rybactwa oraz Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie I Zachodniopomorski Ośrodek Doradztwa Rolniczego w Barzkowicach	<ul style="list-style-type: none"> - „Budowa niebieskiego korytarza ekologicznego wzdłuż doliny rzeki Iny i jej dopływów” realizowana w ramach programu LIFE+. Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie ściśle współpracuje z trzema organizacjami pozarządowymi: <ul style="list-style-type: none"> - Okręgiem Polskiego Związku Wędkarskiego w Szczecinie, - Towarzystwem Przyjaciół Rzek Iny i Gowienicy, które jest Organizacją Pożytku Publicznego, - Federacją Zielonych GAJA. <p>Współpraca ZZMiUW w Szczecinie z instytucjami pozarządowymi przebiega w sposób ciągły podczas uzgodnień projektowych, konsultacji oraz organizowanych warsztatów. Towarzystwo Przyjaciół Rzek Iny i Gowienicy pełni również funkcje Państwowej Straży Rybackiej poprzez dążenie do zachowania dziewiczego charakteru rzeki między innymi rzeki Iny i Gowienicy, naturalnych ich walorów oraz poprawy stanu czystości wód. TPRIiG prowadzi walkę z kłusownictwem i trucicielami wody oraz wszelkimi przejawami dewastacji rzek i ich mieszkańców dorzecza. W związku z powyższym w czasie trwania projektu jak i po jego zakończeniu Towarzystwo prowadzi straż na obszarze utworzonego niebieskiego korytarza ekologicznego. Wspólnie podjęte działania mają na celu poprawę i utrzymanie uzyskanych efektów ekologicznych, jakim jest umożliwienie migracji rybom dwuśrodowiskowym oraz zwiększenie naturalnej populacji ryb wędrownych występujących w zlewni rzeki Iny.</p> <ul style="list-style-type: none"> - W ramach projektu pn.: „Budowa niebieskiego korytarza ekologicznego wzdłuż doliny rzeki Regi i jej dopływów” realizowanego w ramach programu LIFE+, Zachodniopomorski Zarząd Melioracji i Urządzeń Wodnych w Szczecinie współpracuje z dwoma organizacjami pozarządowymi. Są to dwa stowarzyszenia: <ul style="list-style-type: none"> - Towarzystwo Miłośników rzeki Regi - Polski Związek Wędkarski <p>Są to instytucje czynnie wspierające realizację projektu ich działania mają na celu utrzymanie i poprawę uzyskanych efektów ekologicznych, jakimi są przede wszystkim umożliwienie migracji rybom dwuśrodowiskowym oraz zwiększenie naturalnej populacji ryb wędrownych występujących w zlewni rzeki Regi. Partnerzy wniosku biorą również czynny udział w rozmowach dotyczących uzgodnień projektowych dotyczących wszystkich przeplawek jak i budynku Centrum Informacji Przyrodniczej. Ponadto w kolejnych latach będą kolejne działania jakimi jest m. in. nasadzenie drzew wzdłuż brzegów rzeki Regi i jej dopływów.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Objęcie Patronatem Marszałka XXVI Barzkowickich Targów Rolnych AGRO POMERANIA.
5	Wydział Ochrony Środowiska	W 2013 roku konsultowano z Zachodniopomorska Radą Działalności Pożytku

	<p>oraz Zespół Parków Krajobrazowych Województwa Zachodniopomorskiego</p>	<p>Publicznego akty prawne:</p> <ul style="list-style-type: none"> - w sprawie projektu Uchwały Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego zmieniającej Uchwałę Nr XXXII/375/09 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 15 września 2009 r. w sprawie obszarów chronionego krajobrazu (Dz. Urz. Zacho. Nr 66, poz. 1804 ze zm.), - w sprawie projektów uchwał Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego w sprawie programów ochrony powietrza oraz planów działań krótkoterminowych dla stref województwa zachodniopomorskiego, tj. strefy aglomeracja szczecińska, miasto Koszalin oraz strefy zachodniopomorskiej <p>Zespół Parków Krajobrazowych zawarł z organizacjami pozarządowymi następujące porozumienia:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Stowarzyszenie Przyrodników Ostoja Pomorska – Porozumienie w sprawie współpracy i realizacji zadań w zakresie ochrony przyrody i krajobrazu w granicach parków krajobrazowych i ich otulin oraz innych form ochrony przyrody w województwie zachodniopomorskim. - Stowarzyszenie Republika Międzyodrza – porozumienie w sprawie współpracy i wspólnej realizacji zadań z zakresu promocji i edukacji, na obszarach parków krajobrazowych i ich otulin w granicach województwa zachodniopomorskiego. - Polskie Towarzystwo Geograficzne – Porozumienie w sprawie współpracy i wspólnej realizacji zadań z zakresu promocji i edukacji, na obszarach województwa zachodniopomorskiego za szczególnym uwzględnieniem parków krajobrazowych i ich otulin.
6	<p>Wydział Edukacji i Sportu</p>	<ul style="list-style-type: none"> - Patronaty Marszałka były przyznawane organizacjom pozarządowym, fundacjom, klubom, stowarzyszeniom na organizację mitingów, zawodów, turniejów, mistrzostw o charakterze regionalnym, ogólnopolskim i międzynarodowym w różnych dyscyplinach sportowych. - Organizacja szkoleń i spotkań związanych z wymogami uczestnictwa w otwartym konkursie ofert w zakresie działań edukacyjnych i kultury fizycznej oraz spotkań informacyjnych związanych ze sposobem, wymogami i zadaniami kontrolnymi dotyczącymi otrzymanych dotacji na realizację zadań publicznych.
7	<p>Wydział Turystyki, Gospodarki i Promocji</p>	<p>Biuro Turystyki:</p> <ul style="list-style-type: none"> - Patronaty: <ul style="list-style-type: none"> - Rowerowy Szczecin – Święto Cykliczne, - Zachodniopomorskie Stowarzyszenie Pilotów i Przewodników – I Międzynarodowy Dzień Przewodnika Turystycznego w Szczecinie, - Żeglarski Szczecin – wydanie publikacji pt. „Leksykon zachodniopomorskiego żeglarstwa i sportów wodnych”, - Lokalna Grupa Działania Stowarzyszenie Szanse Bezdroży Gmin Powiatu Goleniowskiego – Targi wielobranżowe „Aktywny senior”, - Związek Portów i Przystani Jachtowych – Lokalna Organizacja Zachodniopomorskiego Szlaku Żeglarskiego – 49. Etapowe Regaty Turystyczne, - Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty w Karlinie – IV Międzynarodowy Rajd Rowerowy Szlakami Zwiniętych Torów 2013 – Polsko Niemieckie Spotkania Turystyczne, - Polska Organizacja Turystyczna – V Polsko-Ukraińskie Forum Turystyczne, - Oddział PTTK im. Zygmunta Kwiatkowskiego – Zamek Golubski – Konkurs Krasomówczy Przewodników i Młodzieży Szkolnej, - Land Rover Club PL Ratownictwo – Pomerania Rescue edycja 37 i 38, - Oddział PTTK w Kołobrzegu im. Jana Frankowskiego – Jubileuszowy X Ogólnopolski Zlot Młodzieży Wiejskiej PTTK w Kołobrzegu, - Oddział Zachodniopomorski PTTK w Szczecinie – Finał Centralny XLII Ogólnopolskiego Młodzieżowego Turnieju Turystyczno-Krajoznawczego. - Porozumienia – list intencyjny w sprawie wspólnego kreowania

- i promowania Pomorskiej Drogi św. Jakuba, stanowiącej część Europejskiego Szlaku Kulturowego Camino de Santiago:
 - Zachodniopomorska Regionalna Organizacja Turystyczna
 - Trzebiatowska Organizacja Turystyczna „Ujście Regi”
 - Związek Miast i Gmin Dorzecza Parsęty
- Konsultacje - PTTK, Oddział Wojskowy im. Ryszarda Kuleszy, Szczecin – w sprawie oferty składanej w ramach otwartego konkursu ofert do Ministerstwa Sportu i Turystyki - Kreowanie, upowszechnianie i promocja Europejskiego Szlaku Kulturowego w regionie Morza Bałtyckiego - Pomorska Droga Świętego Jakuba
- Współorganizacje (niefinansowe):
 - Fundacja Dzieło św. Jakuba – współorganizacja spotkań i wydarzeń podczas Jarmarku Jakubowego w Szczecinie,
 - Stowarzyszenie na Rzecz Rozwoju Wsi Iwęcino – prelekcja podczas sympozjum „Szlaki kulturowe na Pomorzu”.
- Współorganizacje, zlecenia (finansowe):
 - Lokalna Organizacja Turystyczna „Wokół Drawy” – spotkania dotyczące przedstawienia etapów rozwoju infrastruktury turystycznej i kierunków rozwoju turystyki w obszarze działania stowarzyszenia w kontekście celów operacyjnych Strategii Rozwoju Turystyki w Województwie Zachodniopomorskim do 2015 r. – promocja turystyczna województwa,
 - PTTK Oddział Zachodniopomorski – współorganizacja Ogólnopolskiego Rajdu Szlakiem Walk o Szczecin,
 - Zachodniopomorska Izba Turystyki – współorganizacja uroczystego Walnego Zebrania członków ZIT z okazji 20-lecia organizacji – promocja turystyczna województwa,
 - Świnoujska Organizacja Turystyczna – organizacja wizyty studyjnej dziennikarzy brytyjskich w Świnoujściu,
 - Towarzystwo Przyjaciół Ziemi Drawieńskiej – Złot miłośników Puszczy Drawskiej – promocja turystyczna województwa,
 - Rowerowy Szczecin – organizacja przejazdu rowerowego testującego-promocyjnego po Pomorskiej Drodze św. Jakuba, organizacja spotkania z rowerzystami – relacja w przejeździe.

Biuro Gospodarki:

- Patronaty Honorowe Marszałka WZ w 2013 r:
 - Bal Biznesu w Koszalinie – Północna Izba Gospodarcza O/Koszalin,
 - Buławy Nestorów Przedsiębiorczości - Północna Izba Gospodarcza,
 - Wielka Gala Północnej Izby Gospodarczej,
 - Wigilia Izbowy Północnej Izby Gospodarczej,
 - Złote Lunety – PPH ZAPOL,
 - Uroczyste pasowanie na mistrza i czeladnika – Zachodniopomorska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości.
- Współorganizacja/zlecenia (udział finansowy):
 - Północna Izba Gospodarcza, Oddział w Koszalinie – współorganizacja spotkania zachodniopomorskich przedsiębiorców pn. Bal Biznesu w Koszalinie w dniu 12 stycznia 2013 r.
 - Północna Izba Gospodarcza - współorganizacja uroczystości wręczenia Buław Nestorów Przedsiębiorczości w dniu 18 stycznia 2013 roku w Szczecinie.
 - Północna Izba Gospodarcza - współorganizacja Gali Przedsiębiorstwo Roku 2012 w Choszczynie w dniu 9 lutego 2013 r.
 - Stowarzyszenie na rzecz Rozwoju Szczecina i Pomorza Zachodniego „Business Club Szczecin” – współorganizacja Rautu Europejskiego w dniu 6 maja 2013 r.
 - 5 . PPH ZAPOL – współorganizacja gali wręczenia nagród Magazynu Obserwator Morski – ZŁOTE LUNETY 2012.
 - Zachodniopomorska Izba Rzemiosła i Przedsiębiorczości - współorganizacja uroczystego pasowania na czeladnika i mistrza w rzemiośle, które odbyło się w dniu 09 września 2013 roku w Szczecinie.
 - Izba Rzemieśnicza Małej i Średniej Przedsiębiorczości

w Szczecinie – współorganizacja przedsięwzięcia pn. „Wiedza-Praca-Zysk”, które odbyło się w Goleniowie w dniu 10 września 2013 r.

- Północna Izba Gospodarcza Media Sp. z o.o. – dofinansowanie zorganizowania dla zachodniopomorskich przedsiębiorców plenerowego wydarzenia pn. „Czas na Herbatkę”.
- Izba Rzemieśnicza Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Szczecinie – współorganizacja spotkania konsultacyjno-informacyjnego dla III sektora pozarządowego oraz małych i średnich firm z województwa zachodniopomorskiego nt. możliwości rozwoju organizacji pozarządowych i firm przy udziale środków UE z nowej perspektywy finansowej 2014-2020.
- Północna Izba Gospodarcza w Szczecinie – współorganizacja szkolenia dla zachodniopomorskich przedsiębiorców pn. „Ściąganie wierztytelności z Unii Europejskiej” i „Nowe możliwości rozwoju działów handlowych”.
- Północna Izba Gospodarcza w Szczecinie - współorganizacja Gali Konkursu Gospodarczego Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego w ramach Wigilii Izbowej w dniu 18.12.2013r. w Szczecinie.
- Północna Izba Gospodarcza w Szczecinie - współorganizacja debaty gospodarczej pod nazwą „Szczecin Kryzysu vs Szczecin Szans” dedykowanej przedsiębiorcom działającym na terenie Województwa Zachodniopomorskiego.
- Środkowopomorska Rada NOT w Koszalinie - współorganizacja przedsięwzięcia pn. „45 Koszalińskie Dni Techniki”, które odbyło się w ramach Dni Techniki Pomorza Zachodniego 2013 w Koszalinie w dniu 18 maja 2013r.
- Północna Izba Gospodarcza w Szczecinie - współorganizacja VIII Wielkiej Gali Północnej Izby Gospodarczej”, która odbyła się w Szczecinie w dniu 14 czerwca 2013 r.
- Izba Rzemieśnicza Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Szczecinie - współorganizacja przedsięwzięcia pn. „Międzywojewódzkie spotkanie mistrzów szkolących celem wymiany doświadczeń w zakresie rzemiosła i oświaty zawodowej”, które odbyło się w dniu 30 czerwca 2013 r. w Częstochowie.
- Federacja Stowarzyszeń Naukowo-Technicznych NOT Rady Regionu Zachodniopomorskiego – współorganizacja przedsięwzięcia pn. „44. Szczecińskie Dni Techniki”, które odbędzie się w ramach Dni Techniki Pomorza Zachodniego 2013 w Szczecinie w dniach 06 – 09 grudnia 2013 r.
- Izba Rzemieśnicza Małej i Średniej Przedsiębiorczości w Szczecinie - współorganizacja przedsięwzięcia pn. „Spotkanie informacyjne dla zachodniopomorskich przedsiębiorców na temat możliwości rozwoju firmy przy udziale środków Unii Europejskiej z nowej perspektywy finansowej na lata 2014-2020”, które odbyło się w dniu 27 listopada 2013 roku w Kamiennym Moście.

8 Wydział Zarządzania Strategicznego

- W 2013 roku Wydział Zarządzania Strategicznego przeprowadzał otwarte konsultacje społeczne, które kierowane były do ogółu społeczeństwa, w tym do organizacji pozarządowych:
 - 27 maja 2013 r. Urząd Marszałkowski Województwa Zachodniopomorskiego we współpracy ze Stowarzyszeniem "Rowerowy Szczecin" zorganizował konferencję „Rowerowe Przyspieszenie - transport miejski i rowerowy w perspektywie finansowej UE 2014-2020”
 - 13 sierpnia 2013 r. odbyła się Konferencja Uzgodnieniowa Indykatywnej Listy Projektów Indywidualnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013
 - 29 listopada 2013 r. odbyła się Konferencja Uzgodnieniowa Indykatywnej Listy Projektów Indywidualnych w ramach Regionalnego Programu Operacyjnego Województwa Zachodniopomorskiego na lata 2007-2013
- Ponadto w 2013 r. odbyły się 2 (19 czerwca, 4 grudnia) posiedzenia

		<p>Zachodniopomorskiego Komitetu Monitorującego, w którym brali udział m.in. przedstawiciele NGO.</p> <ul style="list-style-type: none"> - Dodatkowo Wicemarszałek Województwa objął patronatem wydarzenie organizowane przez stowarzyszenie będące organizacją pożytku publicznego, które było zarazem imprezą promującą Regionalny Program Operacyjny Województwa Zachodniopomorskiego. Była to: impreza biegowa „Nocna ściema”.
9	Wydział Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich	<ul style="list-style-type: none"> - Funkcjonuje Grupa Robocza KSOW, w skład której wchodzi przedstawiciel LGD z naszego województwa; - Zorganizowano szkolenia i spotkania dla LGD: „Oś Leader w nowej perspektywie programowania”, wyjazd studyjny przedstawicieli LGD do Czech, Giełda Dobrych Praktyk – spotkanie szkoleniowe dla LGD, szkolenie dla LGD nt. funkcjonowania LGD w kontekście przyszłego okresu programowania PROW 2014 – 2020 w Barzkowicach, wyjazd studyjny przedstawicieli LGD na Łotwę, udział przedstawicieli LGD w forum LGD w Supraślu, prezentacja LGD na targach rolnych w Barzkowicach AGRO POMERANIA 2013. - Wykonano 7 zadań w ramach realizacji planu działania KSOW - przeznaczono na ten cel : 98 931,41 zł.
10	Regionalny Ośrodek Polityki Społecznej	<p>W 2013 r przekazano 12 opinii w sprawie udzielenia patronatu Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego. Patronaty dotyczyły m.in. następujących przedsięwzięć:</p> <ul style="list-style-type: none"> - XXI Dni Integracji „Religia – Kultura - Sport”- integracyjne spotkanie osób niepełnosprawnych, - 10 Europejski Festiwal Filmowy Integracja Ty i Ja, - Międzynarodowa Konferencja Naukowa - Oblicza Psychoterapii: Symbol Ciało Duchowość - Terapia w Piaskownicy w Leczeniu Zaburzeń Psychicznych, - „VI Integracyjny Turniej Gry w Kręgle na Wózkach Inwalidzkich-Koszalin 2013”, - X Zawody Sławkowe Warsztatów Terapii Zajęciowej o Mistrzostwo Województwa Zachodniopomorskiego, - XI Ogólnopolski Konkurs Odczytywania Mowy z Ust dla Uczniów Szkół Podstawowych”, - „Jubileusz 50-lecia Centrum Diagnostyki i Rehabilitacji Dzieci i Młodzieży oraz Osób Dorosłych z Uszkodzonym Słuchem im. Marii Góralówny – Oddziału Zachodniopomorskiego Polskiego Związku Głuchych, - Jubileusz XXXV-lecia Uniwersytetu Trzeciego Wieku.
11	Sekretariat ds. Młodzieży	<ul style="list-style-type: none"> - TYDZIEŃ EUROPEJSKI: W dn. 6-9 maja 2013r. SdsM w ramach prowadzenia Punktu Informacji Europejskiej Europe Direct – Szczecin zrealizował cykl wydarzeń pn. Tydzień Europejski z punktem kulminacyjnym obchodzonym 9 maja, w Dniu Europy. Tydzień Europejski powstał przy współpracy licznych partnerów lokalnych i regionalnych, m.in. Zachodniopomorskiej Agencji Rozwoju Regionalnego, Stowarzyszenia POLITES, ambasadorów programu „Młdzież w Działaniu”, szczecińskiej grupy International Exchange Erasmus Student Network, Akademickiego Inkubatora Przedsiębiorczości i Szczecińskiego Inkubatora Kultury, Wolontariuszy Europejskich, Stowarzyszenia Kamera. Podczas kilku dni mieszkańcy Szczecina mogli poznać Unię Europejską od niecodziennej strony – dzięki warsztatom, spotkaniom, debatom, grom i wspólnemu grillowi na świeżym powietrzu. W sumie w wydarzeniu udział wzięło ponad 200 osób. - SZCZECIŃSKIE SPOTKANIA ORGANIZACJI POZARZĄDOWYCH „POD PLATANAMI”: 26 maja 2013r. odbyło się XII Spotkanie Szczecińskich Organizacji Pozarządowych "Pod Platanami" skierowane do wszystkich mieszkańców Szczecina i regionu. Spotkanie trwało w godz. 11.00 - 15.00 i wzięło w nim udział ok. 4 tys osób. Tegoroczna frekwencja była stosunkowo niska - w porównaniu do poprzednich lat - z powodu nieprzyjemnej pogody. W ciągu kilku godzin podchodzili do nas zarówno młodzi jak i starsi, rodziny z dziećmi. Pełniliśmy funkcję informacyjną, a także nawiązywaliśmy sieci współpracy z przedstawicielami lokalnych i regionalnych organizacji pozarządowych.

- FORUM MŁODZIEŻY: Forum Młodzieży miało na celu integrację przedstawicieli młodzieży województwa zachodniopomorskiego. Poza uczestnikami II edycji programu „Lider Zachodniopomorski”, wzięli w nim udział także radni młodzieżowych rad miast i Rady Młodzieży Województwa Zachodniopomorskiego. Spotkanie służyło nawiązaniu kontaktów, podzieleniu się dobrymi praktykami, a także merytorycznemu przygotowaniu do Pierwszego Sejmiku Młodzieży, który miał miejsce się 27 maja w Szczecinie. Do współpracy i organizacji zostały włączone szczecińskie organizacje pozarządowe.
- LIDER ZACHODNIOPOMORSKI: „Lider Zachodniopomorski” to program, którego celem jest wsparcie rozwoju umiejętności liderkich młodych osób, które chcą zaangażować się w działania na rzecz lokalnej społeczności. W 2013 r. rozpoczęliśmy II edycję programu w ramach projektu dofinansowanego w ramach akcji 5.1 Programu Młodzież w działaniu. Projekt trwał od marca 2013 r. do końca marca 2014 r. Do II edycji programu „Lider Zachodniopomorski” została przyjęta grupa 21 młodych osób z różnych miejscowości naszego regionu: Szczecin, Koszalin, Kołobrzeg, Białogard, Stargard Szczeciński, Barlinek, Wałcz, Gryfino, Maszewo, Drawsko Pomorskie, Choszczno i Biały Bór. Jedno ze spotkań w ramach projektu zostało zorganizowane w Szczecińskim Inkubatorze Kultury i miało za zadanie pokazać uczestnikom warunki i specyfikę pracowania w trzecim sektorze.
- WIZYTA STUDYJNA PRACOWNIKÓW MŁODZIEŻOWYCH Z OBDOWU KALININGRADZKIEGO: W dniach 10-13 kwietnia miała miejsce wizyta studyjna delegacji pracowników młodzieżowych z Obwodu Kaliningradzkiego w Szczecinie. Wizyta została zorganizowana w ramach porozumienia pomiędzy Województwem Zachodniopomorskim oraz Obwodem Kaliningradzkim i miała na celu prezentację przykładów działań na rzecz młodzieży realizowanych w województwie oraz omówienie możliwości dalszej współpracy.. Jest to kontynuacja współpracy, która została podjęta podczas spotkania, które odbyło się od 12 do 15 listopada 2012 r. w Kaliningradzie, w którym uczestniczyli reprezentanci organizacji młodzieżowych i studenckich z województwa zachodniopomorskiego. W ramach wizyty goście z Kaliningradu odwiedzili Targi Pracy organizowane przez Akademickie Centrum Kariery Uniwersytetu Szczecińskiego, Szczecińskie Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych SEKTOR3, Akademię Morską, Pałac Młodzieży. Byli też w Sekretariacie ds. Młodzieży Województwa Zachodniopomorskiego, gdzie wzięli udział w spotkaniu dotyczącym przyszłej współpracy pomiędzy Obwodem Kaliningradzkim a Województwem Zachodniopomorskim w obszarze polityki młodzieżowej.
- KAWIARENKA NGO: „OD SZEPTU DO KRZYKU – O DEMOKRACJI”: Dnia 19 listopada 2013 o godz. 17.00 w Kiniarni Kina PIONIER odbyło się spotkanie w ramach Kawiarenki Obywatelskiej NGO. Kawiarenka Obywatelska NGO to cykl comiesięcznych spotkań i rozmów z osobowościami organizacji pozarządowych zarówno lokalnych jak i z całej Polski organizowana przez Towarzystwo Wspierania Inicjatyw Kulturalno-Społecznych TWIKS przy współpracy ze Szczecińskim Centrum Wspierania Organizacji Pozarządowych SEKTOR3 oraz gościnnie - z Punktem Informacji Europejskiej Europe Direct - Szczecin. Było to spotkanie poświęcone dyskusji na temat demokracji, uczestników zaproszono także do obejrzenia filmu „Od szeptu do krzyku”. Film pokazuje działania na rzecz demokracji w 5 krajach- Ukraina, Malezja, Zimbabwe, Wenezuela i Egipt i pięć prób walki o demokrację poprzez indywidualne historie ludzi podejmujących te starania - zarówno polityków jak i niezależnych działaczy społecznych, studentów organizujących protesty i manifestacje.
- TYDZIEŃ AKTYWNOŚCI: W dniach 2-8 grudnia 2013 roku w Szczecinie miał miejsce TYDZIEŃ AKTYWNOŚCI 2013, czyli cykl spotkań związanych z tematyką wolontariatu bezpłatnie organizowanych dla mieszkańców Szczecina. Jest to wydarzenie, które już po raz piąty zostało zrealizowane na terenie miasta Szczecin.

Od trzech lat rolę koordynatora TYGODNIA AKTYWNOŚCI sprawuje Sekretariat ds. Młodzieży Województwa Zachodniopomorskiego. TYDZIEŃ AKTYWNOŚCI otrzymał honorowy patronat Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego oraz Ministerstwa Pracy i Polityki Społecznej. Partnerami tegorocznej edycji były następujące organizacje i instytucje: Punkt Informacji Europejskiej Europe Direct – Szczecin, Stowarzyszenie POLITES, Regionalne Centrum Wolontariatu przy Stowarzyszeniu POLITES, Towarzystwo Wspierania Inicjatyw Kulturalno-Społecznych, SCWOP Sektor 3, Biuro Organizacji Pozarządowych Urzędu Miasta Szczecin, Szczeciński Inkubator Kultury, Media Dizajn, Fundacja Tulipan, Książnica Pomorska, Europejskie Stowarzyszenie Edukacji, Kultury i Sztuki, AIESEC Szczecin, Przewozy Regionalne.

4. Realizacja i koordynacja Programu przez Wydział Współpracy Społecznej UM WZ zgodnie z § 8 ust. 3 Programu

Realizacja wszystkich wymienionych i omówionych powyżej form współpracy merytorycznej z organizacjami pozarządowymi zajmuje szczególne miejsce w zadaniach Wieloosobowego stanowiska ds. organizacji pozarządowych Wydziału Współpracy Społecznej.

W Programie na rok 2013 zaplanowano 80 000,00 w budżecie Wieloosobowego stanowiska ds. organizacji pozarządowych Wydziału Współpracy Społecznej. Ostatecznie w budżecie na rok 2013 na realizację zadań regulaminowych oraz celów ujętych w Programie zapisano 75 000,00, a wydatkowano w roku 2013: 74 613,40 zł.

W 2013 r. Wydział podjął m.in. następujące działania wynikające z Programu oraz Regulaminu Organizacyjnego Urzędu Marszałkowskiego Województwa Zachodniopomorskiego:

1. Realizacja projektów partnerskich wspólnie z liderem – Koszalińskim Centrum Wspierania Inicjatyw Społecznych. W 2013 roku rozpoczęto realizację dwóch projektów:
 - POKL V. Dobre rządzenie, 5.4. Rozwój potencjału trzeciego sektora, 5.4.2. Rozwój dialogu obywatelskiego. Tytuł: KONSULTUJESZ – DECYDUJESZ! – wzmacnianie mechanizmów konsultacji społecznych w województwie zachodniopomorskim. Projekt realizowany od 1 sierpnia 2013 r. do 31 lipca 2014 r.
 - POKL V. Dobre rządzenie, 5.4. Rozwój potencjału trzeciego sektora, 5.4.2. Rozwój dialogu obywatelskiego. Tytuł: Współpraca z III sektorem – standardem zachodniopomorskich samorządów. Projekt realizowany od 1 grudnia 2013 r. do 31 marca 2015 r.

W 2013 roku przygotowano do realizacji trzeci projekt POKL V. Dobre rządzenie, 5.4. Rozwój potencjału trzeciego sektora, 5.4.2. Rozwój dialogu obywatelskiego pod tytułem: Rady Pożytku do STANDARDOWEGO użytku. Projekt realizowany będzie od 1 marca 2014 r. do 30 czerwca 2015 r.

2. Obsługa Zachodniopomorskiej Rady Działalności Pożytku Publicznego. Rada jest organem konsultacyjnym i opiniodawczym Samorządu Województwa Zachodniopomorskiego w zakresie działalności pożytku publicznego powołanym przez Marszałka Województwa z inicjatywy organizacji pozarządowych. Celem działania Rady jest tworzenie oraz monitoring standardów współpracy administracji publicznej z organizacjami i podmiotami działającymi na terenie województwa zachodniopomorskiego. W 2013 roku odbyło się 6 posiedzeń Rady. Rada brała udział w konsultowaniu Programu współpracy z organizacjami pozarządowymi na 2014 rok.
3. Przeprowadzenie konkursu Marszałka Województwa Zachodniopomorskiego „Samorządowy Lider Współpracy z NGO 2013” – druga edycja. Konkurs Marszałka pn. „Samorządowy Lider Współpracy z NGO 2013” pozwolił na identyfikację dobrych praktyk z zakresu współpracy gmin i powiatów województwa

zachodniopomorskiego z organizacjami pozarządowymi oraz nagrodzenie najciekawszych z nich. W ramach całego projektu możliwe jest upowszechnienie najlepszych rozwiązań w celu ich adaptacji na terenie województwa.

4. Koordynacja „Zachodniopomorskiego Forum Pełnomocników ds. NGO”. W roku 2013 w ramach Forum zorganizowano dwie konferencje:

- W czerwcu: Dobre praktyki we współpracy JST-NGO;
- W listopadzie: Partycypacja – standardem współpracy III sektora.

Konferencje realizowane są wspólnie z Koszalińskim Centrum Wspierania Inicjatyw Społecznych. 28 sierpnia 2013 r. Samorząd Województwa Zachodniopomorskiego i Koszalińskie Centrum Wspierania Inicjatyw Społecznych podpisali drugie już porozumienie o współpracy w zakresie wspólnej organizacji spotkań w ramach Zachodniopomorskiego Forum Pełnomocników ds. NGO.

5. Realizacja cyklu szkoleń dla organizacji pozarządowych „Profesjonalizacja zachodniopomorskich NGO”. Organizacja szkoleń dla organizacji pozarządowych wynika z realizacji „Programu współpracy Województwa Zachodniopomorskiego z organizacjami pozarządowymi oraz podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2013”, Jedną z form współpracy ujętą w Programie jest działalność na rzecz sektora pozarządowego poprzez tworzenie warunków do wzmocnienia już istniejących organizacji oraz powstawania nowych organizacji i inicjatyw obywatelskich. W 2013 roku zorganizowano dla NGO następujące szkolenia:

- Pakiet „startowy”. Niezbędne uchwały, które powinna podjąć każda nowo powstała organizacja,
- Zarządzanie finansami w organizacjach pozarządowych,
- Zarządzanie finansami w NGO cz. II,
- Realizacja zadania publicznego - jak prawidłowo przeprowadzić zadanie publiczne, jak przygotować sprawozdanie z realizacji zadania,
- Skuteczna motywacja.

Szkolenia organizowane były w Szczecinie, Koszalinie oraz Szczecinku.

6. Przeprowadzenie corocznej akcji promującej ideę wpłat 1% podatku dochodowego od osób fizycznych dla zachodniopomorskich organizacji pożytku publicznego;
7. Promocja wolontariatu, w tym udzielenie tzw. „małego grantu” Koszalińskiemu Centrum Wolontariatu na zadanie pod nazwą: „Tydzień Młodych Aktywnych – Krajowe Forum Organizacji Młodzieżowych”;
8. Opracowanie i poddanie konsultacjom projektu *Programu współpracy Województwa Zachodniopomorskiego z organizacjami pozarządowymi i podmiotami prowadzącymi działalność pożytku publicznego na rok 2014*, przyjętego Uchwałą XXVIII/393/13 Sejmiku Województwa Zachodniopomorskiego z dnia 29 października 2013 r.
9. Prowadzenie i aktualizacja bazy przedstawicieli organizacji pozarządowych na członków komisji konkursowych rozpatrujących otwarte konkursy ofert Województwa Zachodniopomorskiego;
10. Aktualizacja i promocja wojewódzkiej bazy danych NGO. Umożliwienie przedstawicielom organizacji aktualizacji publikowanych danych poprzez stronę internetową. Tworzenie bazy informacyjnej dotyczącej organizacji pozarządowych z terenu województwa w oparciu o dane zebrane z powiatów i gmin, bieżąca aktualizacja danych;
11. Zamieszczanie aktualnych informacji na stronie internetowej Wydziału. Informowanie zachodniopomorskich NGO o podejmowanych inicjatywach, zmianach w przepisach, o sprawach dotyczących organizacji pozarządowych;

12. Zakup materiałów dydaktycznych Stowarzyszenia Klon/Jawor poświęconych działalności NGO oraz współpracy z organizacjami pozarządowymi. Materiały przekazywane są uczestnikom Zachodniopomorskiego Forum Pełnomocników ds. NGO;
13. Realizacja nadzoru nad Lokalnymi Grupami Działania i Lokalnymi Grupami Rybackimi we współpracy z Wydziałem Programów Rozwoju Obszarów Wiejskich oraz z Wydziałem Rolnictwa i Rybactwa. W ramach prowadzonych działań nadzorczych Wydział Współpracy Społecznej sprawuje nadzór na poprawnością funkcjonowania lokalnych grup pod kątem ich legalności i zgodności z przyjętym statutem.

14. Zasady realizacji Programu

We współpracy z organizacjami pozarządowymi przestrzegane były wszystkie ustalone w Programie na 2013 rok zasady, tj:

- pomocniczości i suwerenności stron,
- partnerstwa,
- efektywności,
- uczciwej konkurencji,
- jawności,
- legalności.